

SIMBOL SLOVENSTVA

Visoka obletnica Aljaževega stolpa

Dne 15. aprila je minilo 130 let, odkar je Jakob Aljaž za en goldinar kupil vrh Triglava, kjer je 7. avgusta leta 1895 postavil Aljažev stolp, ki še danes velja za simbol slovenstva. Aljažev stolp je najvišji kulturni spomenik državnega pomena, ki se je ob temeljiti prenovi leta 2018 ohranil v skoraj izvorni podobi vse do današnjih dni.

Suzana P. Kovačič

Leta 1845 se je v Zavrhu pod Šmarno goro rodil duhovnik, pisec, pesnik in skladatelj ter navdušen planinec, predvsem pa zavedni Slovenec Jakob Aljaž, ki je imel pomembno vlogo pri razvoju slovenskega planinstva. Bil je tudi pobudnik in graditelj planinskih objektov, Aljažev stolp pa v srcih Slovencev še danes ohranja prav posebno mesto.

Jakob Aljaž (1845–1927) je kot župnik službovanje na

Dovjem, kjer je tudi pokopan, prevzel leta 1889, med tem pa je začel opazati veliko zanimanje tujcev za slovenske gore. »Konec 19. stoletja so bile slovenske dežele in z njimi gore del avstro-ogrske monarhije. Izpostavljenost so bile pretiranemu zanimanju tujcev, ki so s pomočjo svojih planinskih društev vzpostavljali pretežno nemško planinsko infrastrukturo ter spodbujali večji obisk. Hkrati so vplivali na spreminjanje narodnostne podedobe našega vzpetega sveta.

Prav zato je šest nosačev, domačinov iz Mojstrane, pred 130 leti na svojih plečih prineslo posamezne dele stolpa na vrh Triglava in ga v petih urah postavilo na 16 kvadratnih metrih površine,« je pojasnila muzejska svetovalka, kustodinja za pedagogiko in izobraževanje Natalija Štular iz Gornjesavskega muzeja Jesenice.

Aljaž je vrh Triglava in stolp podaril Slovenskemu planinskemu društvu z željo, da bi ohranil slovensko lice slovenskim goram. V Planinskem vestniku so maja 1895 napisali: »Marsikomu se morebiti zdi ves načrt neizvršljiv, a jekleni vztrajnosti in požrtvovalnosti g. župnika se bode gotovo posrečila izvršitev te čudovite stavbe. Aljažev stolp bo najvišja stavba ne le na Slovenskem, ampak nasploh po slovanskem svetu.«

V sredo, 3. oktobra 2018, skoraj točno opoldne je bil Aljažev stolp po obnovi spet doma. / Foto: Vizualist, Oto Žan, arhiv Gorenjskega glasa

Letos je tudi 180. obletnica rojstva Jakoba Aljaža, ki se je rodil 6. julija 1845 v Zavrhu pod Šmarno goro. Lepo vabljeni tudi na ogled njegove rojstne hiše in filma o njegovem življenju.

Javni zavod Sotočje Medvode, Ostrovrharjeva ulica 4, Medvode

Vabljeni v Rojstno hišo Jakoba Aljaža v Zavrhu pod Šmarno goro

Letos praznujemo 180. obletnico rojstva Jakoba Aljaža – duhovnika, domoljuba in vizionarja, ki je s svojo odločitvijo pred 130 leti, da kupi vrh Triglava in tam postavi sloviti Aljažev stolp, postavil simbol slovenstva in poguma. Ob obisku njegove rojstne hiše boste izvedeli zanimive anekdote iz življenja Jakoba Aljaža, spoznali, kaj ga je vodilo k tako drzni in zgodovinski odločitvi, in se dotaknili duha časa, ki je zaznamoval njegovo življenjsko pot. Otroci pa se bodo lahko podali na pustolovsko iskanje goldinarja, s katerim bodo pomagali Jakobu Aljažu pri nakupu vrha Triglava!

Lokacija: Zavrhu pod Šmarno goro

Obratovalni čas: od maja do oktobra, vsako soboto od 8. do 15. ure, za vodene skupine tudi po dogovoru

Kontakt: za skupine in dodatne informacije nam pišite na dediscina@zavodsotocje.si ali pokličite na številko 01 36 26 225

Doživite zgodbo človeka, ki je za vedno zaznamoval slovensko identiteto – vabljeni na obisk.